

1.	Nazwa kierunku	ekonofizyka
2.	Cykl rozpoczęcia	2017/2018 (semestr zimowy), 2018/2019 (semestr zimowy)
3.	Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
4.	Profil kształcenia	ogólnoakademicki
5.	Forma prowadzenia studiów	stacjonarna

Moduł kształcenia: Wstęp do funkcjonowania rynków finansowych

Kod modułu: 0305-1EF-12-02

1. Liczba punktów ECTS: 5

2. Zakładane efekty kształcenia modułu			
kod	opis	efekty kształcenia kierunku	stopień realizacji (skala 1-5)
1EF_02_5	potrafi przedstawić w postaci prezentacji multimedialnej swoje koncepcje, prowadzić dyskusję i aktywnie w niej uczestniczyć	KEF_U14	3
1EF_02_1	rozumie cywilizacyjne znaczenie ekonomii, fizyki i ekonofizyki jako interdyscyplinarnej nauki o zastosowaniach metod fizyki w ekonomii	KEF_W01	3
1EF_02_2	dobrze rozumie rolę i znaczenie opisu zjawisk ekonomicznych w ramach ekonofizyki	KEF_W02	5
1EF_02_3	zna podstawowe pojęcia i prawa ekonomii i finansów, strukturę i funkcjonowanie rynków finansowych oraz instrumentów finansowych	KEF_W07	5
1EF_02_4	potrafi w sposób zrozumiały w mowie i na piśmie przedstawić poprawne rozumowania ekonomiczne, gromadzić i uogólniać fakty, formułować twierdzenia	KEF_U04	5
1EF_02_6	potrafi analizować i przedstawić podstawowe zjawiska kryzysowe na rynkach finansowych i czynniki na nie wpływające	KEF_U15	4
1EF_02_7	potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik, w środowisku zawodowym zarówno ekonomistów, finansistów, jak i nauk ścisłych	KEF_K07	4
1EF_02_8	zna i rozumie podstawowe zasady funkcjonowania instytucji finansowych i ryzyka społeczne związane z tą działalnością	KEF_K09	4

3. Opis modułu	
Opis	Cel kursu: • poznanie instrumentów rynku finansowego i ich specyfiki. • Znajomość roli jak spełniają dla korzystających z nich na rynku finansowym. • Reguł rządzących obrotem instrumentami finansowymi. • Zrozumienie ryzyka wiążącego się z korzystaniem z rynków finansowych i ich instrumentów. • Zastosowania tej wiedzy dla własnych potrzeb.

Oczekiwanie w stosunku do studentów :

• Osobiste zaangażowanie w realizację zadań • Utworzenie zespołu i przestrzeganie zasad współpracy w grupie. Rozwiązywanie konfliktów i właściwe zarządzanie czasem. • Uczestnictwo w zajęciach- Sama obecność to już połowa sukcesu. • Utrzymanie stałego i wysokiego poziomu przygotowania się do zajęć

Program kursu:

1. Wyzwania życia w XXI wieku. Wzrost technologiczny i intelektualny, globalizacja, różnice gospodarcze i kulturowe. Wzrost poziomu życia, konsumpcji. Upowszechnienie wzorców kultury tworzenia dostatku. Wzrost gospodarczy. Wymiana gospodarcza. Pieniądz jako środek wymiany. Globalny charakter handlu, lokalny charakter waluty. Forex. Gospodarka, finansowanie wzrostu, wartość dodatkowa, oszczędzanie. Starzenie się pokoleń a problem zabezpieczeń społecznych.

2. Rynki finansowe i ich instrumenty oraz zadania. Rynkowy system finansowy, Instrumenty finansowe, systematyka rynków finansowych - modelowy podział rynku finansowego.

3. Rynek pieniężny. Pojęcie i funkcje rynku pieniężnego. Podmioty rynku pieniężnego: Skarb państwa, bank centralny, banki komercyjne, instytucje wspólnego inwestowania. Uczestnicy, segmenty rynku i mechanizmy działania. Funkcje banku centralnego. Cele i zadania oraz niezależność banku centralnego: wartość pieniądza krajowego, stabilność systemu finansowego, skuteczność polityki pieniężnej. Instrumenty banku centralnego. Bank centralny na rynku pieniężnym, polityka pieniężna i kursowa. Instrumenty polityki pieniężnej.

4. Instytucje finansowe w rynkowym systemie finansowym. Rola banków w systemie finansowym. Rola banków komercyjnych, detalicznych, banki inwestycyjne, handlowe, hipoteczne, obrót „elektronicznym” pieniądzem. Nadzór i bezpieczeństwo systemu finansowego. Komisja Nadzoru Finansowego, normy ostrożnościowe. Ryzyko klienta banków, bezpieczeństwo depozytów -Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

5. Instrumenty i operacje na rynku pieniężnym.

Pojęcie, funkcje oraz instrumenty rynku pieniężnego.

5.1. Depozyty międzybankowe,

wielkość i struktura rynku depozytów międzybankowych. Bony skarbowe. Kalkulacja ceny bonu skarbowego. Wielkość i struktura rynku bonów skarbowych. Bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego. Wielkość i struktura rynku bonów pieniężnych. Certyfikaty depozytowe. Transakcje repo i reverse- repo oraz sell-buy-back i buy sell back. Krótkoterminowe papiery dłużne. Ryzyko stron w transakcjach rynku pieniężnego.

5.2. Rynek waluto wy i ryzyko kursowe. Charakterystyka rynku walutowego. Istota ryzyka kursowego. Ryzyko kursowe w przedsiębiorstwie. Transakcje na rynku walutowym. Transakcje FX. Dealing room. Relacje klient- dealer. Organizacja dealing room'u, Swap'y walutowe. Międzynarodowy rynek pieniężny.

6. Rynek kapitałowy . Struktura instytucjonalna rynku kapitałowego. Pozycja giełdy w systemie globalnego rynku kapitałowego. Rodzaje giełd. Instrumenty finansowe będące w obrocie giełdowym. Kontrakty futures i opcje. Zasady funkcjonowania giełd i przeprowadzania transakcji giełdowych. Systemy wspierające, Izby rozliczeniowe. Rynek OTC.

7. Giełdy akcji jako miejsce pozyskiwania kapitału . Rola pośredników- makler- domy maklerskie. Warszawska Giełda Papierów Wartościowych. Zasady funkcjonowania, składania zleceń, przeprowadzania transakcji. System notowań. Rynek podstawowy i równoległy. Indeksy. Instrumenty finansowe w obrocie. GPW i jej pozycja w Europie i w regionie.

8. Finansowanie działalności poprzez rynki finansowe. Kapitał i jego źródła. Sposoby pozyskiwania kapitału- instrumenty dłużne i własnościowe. Emisja akcji. Debiut giełdowy (IPO). Kolejne emisje. Zasady- prospekt emisyjny. Czy warto czy też nie być spółką publiczną? Emisja instrumentów dłużnych. Obligacje korporacyjne i municypalne. Zasady emisji. Venture capital i Private equity .

9. Konwersja oszczędności . Rola oszczędności w rozwoju gospodarczym. Nauka z kryzysów lat ostatnich. Struktura oszczędności w Polsce. Inwestowanie indywidualne i zbiorowe na rynkach finansowych. Ryzyko inwestycyjne i sposoby zmniejszania. Ryzyko posiadania, czynnik czasowy, ryzyko nominalu, dywersyfikacja, ryzyko niedotrzymania warunków, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej, kursu walutowego, płynność i zmiany cen, branż y.

10. Instytucje zbiorowego inwestowania. Asset management a fundusze inwestycyjne.

Idea zarządzania „ w imieniu”- bezpieczeństwo inwestora, rola banku powiernika. Historia funduszy zbiorowego inwestowania. Rynek funduszy inwestycyjnych w UE i w Polsce. Rodzaje funduszy inwestycyjnych. Klasyfikacja funduszy inwestycyjnych- ryzyka- miary ryzyka. Źródła informacji o ryzykach. Fundusz rynku pieniężnego- specyficzny fundusz inwestycyjny.

	11. Instytucje zbiorowego inwestowania jako element bezpieczeństwa społecznego. Fundusze emerytalne: system emerytalny w Polsce (I filar ZUS, II filar OFE, III filar - IKE. Otwarte Fundusze Emerytalne: notowanie jednostek rachunkowych OFE. Porównanie OFE działających na polskim rynku i PTE według wartości aktywów, wartości kapitału, stopy zwrotu. Struktury portfela etc. Indywidualne Konta Emerytalne: charakterystyka i funkcjonowanie. Fundusze ubezpieczeniowe: klasyfikacja ubezpieczeń, Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie i ubezpieczeń majątkowych działające w Polsce. Formy prawne towarzystw. Ubezpieczenia na Życie, komunikacyjne, mieszkaniowe, turystyczne, OC, NW. Instytucje ubezpieczeń zdrowia. 12. Bezpieczeństwo i systemu finansowego – Nadzór Korporacyjny nad instytucjami rynku kapitałowego. Nadzór nad rynkiem finansowym w Polsce. Instytucje wspierające nadzór- agencje ratingowe. Corporate governance. Etyka uczestnika rynków. Procedury operacyjne. Europejskie regulacje rynków finansowych, kierunki zmian. 13. Inwestor indywidualny, – czyli co, z tego wykładu, może już dziś być przydatne w życiu codziennym każdego ze słuchaczy. Oszczędzaj dla siebie. Emerytura- powaga wyzwania. Pułapki kart kredytowych i zadłużenia. Ciągłe zarządzanie własnym wzrostem finansowym, kryzysy finansowe budżetu osobistego i sposoby radzenie sobie. Ryzyka indywidualnego oszczędzania i inwestowania. Egzamin obowiązkowy
Wymagania wstępne	brak

4. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia modułu			
kod	nazwa (typ)	opis	efekty kształcenia modułu
1EF_02_w_1	esej	W ramach konwersatorium studenci piszą eseje (do 1000 słów)tematyka esejów określona i dopełniająca do wykładów, dotycząca praktyki funkcjonowania rynków.	1EF_02_3, 1EF_02_4, 1EF_02_6, 1EF_02_7, 1EF_02_8
1EF_02_w_2	aktywność na zajęciach	Dyskusja własnych przemyśleń, tez, opinii dotyczących zakresu esejów	1EF_02_5, 1EF_02_3, 1EF_02_4, 1EF_02_6, 1EF_02_7, 1EF_02_8
1EF_02_w_3	egzamin	dwa razy w semestrze; termin egzaminów podany do wiadomości studentów dwa tygodnie wcześniej; test podany do wiadomości warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie konwersatorium; zakres materiału – wszystkie zagadnienia omawiane na wykładach; skala ocen 2-5;	1EF_02_5, 1EF_02_1, 1EF_02_2, 1EF_02_3, 1EF_02_4, 1EF_02_6, 1EF_02_7, 1EF_02_8

5. Rodzaje prowadzonych zajęć						
kod	rodzaj prowadzonych zajęć			praca własna studenta		sposoby weryfikacji efektów kształcenia
	nazwa	opis (z uwzględnieniem metod dydaktycznych)	liczba godzin	opis	liczba godzin	
1EF_02_fs_1	wykład	wykład wybranych zagadnień podstawowych z wykorzystaniem pomocy audiowizualnych	30	lektura uzupełniająca, praca z podręcznikiem, informacjami z Internetu	45	1EF_02_w_3
1EF_02_fs_2	konwersatorium	Prezentacje, eseje dyskusja tez i opinii	30	Zbieranie informacji, analiza i opracowanie eseju. Analiza informacji z Internetu, Praca grupowa nad wspólną prezentacją wyników prac własnych	45	1EF_02_w_1, 1EF_02_w_2